

Kryteria, które muszą być spełnione, aby uprawnione było rozpoznanie ADHD

Klasyfikacja Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego

DSM-IV

A.

ZABURZENIA KONCENTRACJI UWAGI

sześć lub więcej objawów musi utrzymywać się przez przynajmniej 6 miesięcy w stopniu utrudniającym adaptację (funkcjonowanie) dziecka w stopniu niewspółmiernym do jego rozwoju

Dziecko:

1. nie jest w stanie skoncentrować się na szczegółach podczas zajęć szkolnych, pracy lub w czasie wykonywania innych czynności,
2. popełnia błędy wynikające z niedbałości,
3. często ma trudności z utrzymaniem uwagi na zadaniach i grach,
4. często wydaje się nie słuchać tego, co się do niego mówi,
5. często nie stosuje się do podawanych kolejno instrukcji i ma kłopoty z dokończeniem zadań szkolnych i wypełnieniem codziennych obowiązków, jednak nie z powodu przeciwstawiania się lub niezrozumienia instrukcji,
6. często ma trudności ze zorganizowaniem sobie pracy lub innych zajęć,
7. nie lubi, ociąga się lub unika rozpoczęcia zajęć wymagających dłuższego wysiłku umysłowego - jak nauka szkolna lub odrabianie zajęć domowych,
8. często gubi rzeczy niezbędne do pracy lub innych zajęć np.: zabawki, przybory szkolne, ołówki, książki, narzędzia,
9. łatwo rozprasza się pod wpływem zewnętrznych bodźców,
10. często zapomina o różnych codziennych sprawach.

NADRUCHLIWOŚĆ i IMPULSYWNOŚĆ:

sześć lub więcej objawów musi utrzymywać się przez przynajmniej 6 miesięcy w stopniu utrudniającym adaptację (funkcjonowanie) dziecka w stopniu niewspółmiernym do jego rozwoju.

NADRUCHLIWOŚĆ

Dziecko:

1. ma często nerwowe ruchy rąk lub stóp bądź nie jest w stanie usiedzieć w miejscu,
2. wstaje z miejsca w czasie lekcji lub w innych sytuacjach wymagających spokojnego siedzenia,
3. często chodzi po pomieszczeniu lub wspina się na meble w sytuacjach, gdy jest to zachowanie niewłaściwe - w szkole, w domu,
4. często ma trudności ze spokojnym bawieniem się lub odpoczywaniem,
5. często jest w ruchu, „biega jak nakręcone”;
6. często jest nadmiernie gadatliwe.

IMPULSYWNOŚĆ**Dziecko:**

1. często wyrywa się z odpowiedzią zanim pytanie zostanie sformułowane w całości,
2. często ma kłopoty z zaczekaniem na swoją kolej,
3. często przerywa lub przeszkadza innym (np. wtrąca się do rozmowy lub zabawy).

B: Niektóre upośledzające funkcjonowanie dziecka **objawy zaburzeń koncentracji uwagi lub nadpobudliwości psychoruchowej** (nadruchliwości, impulsywności) **ujawniły się przed 7 rokiem życia dziecka.**

C: Upośledzenie funkcjonowania dziecka spowodowane tymi objawami **występuje w dwóch lub więcej sytuacjach** (np. w szkole i w domu).

D: Stwierdza się klinicznie istotne upośledzenie funkcjonowania społecznego, zawodowego lub szkolnego (w zakresie edukacji).

E: Objawy u dziecka nie występują w przebiegu przetrwałych **zaburzeń rozwojowych, schizofrenii lub innych psychoz** i nie można ich trafniej uznać za objawy innego zaburzenia psychicznego (np. zaburzeń nastroju, lękowych, dysocjacyjnych lub nieprawidłowej osobowości).

Objaw	Punkty na tak 1	Punkty na nie 0	Suma	Rozpoznanie
Zaburzenia koncentracji uwagi				6 lub więcej z 9
Nadruchliwość i Impulsywność				6 lub więcej z 9

ICD-10 Badawcze Kryteria Diagnostyczne

G.1. BRAK UWAGI.

Co **najmniej 6** z następujących objawów **braku uwagi** utrzymywało się przez co najmniej 6 miesięcy w stopniu prowadzącym do nieprzystosowania lub niezgodnych z poziomem rozwoju dziecka:

Dziecko:

1. często nie zwraca uwagi na szczegóły lub popełnia beztroskie błędy w pracy szkolnej, lub w innych czynnościach,
2. ma duże trudności w utrzymaniu uwagi na zadaniach lub czynnościach związanych z zabawą,
3. często wydaje się nie słyszeć co zostało do niego (do niej) powiedziane,
4. ma częste niepowodzenia w postępowaniu według instrukcji albo w kończeniu pracy szkolnej, (ale nie z powodu zachowania opozycyjnego, ani niezrozumienia poleceń),
5. ma wręcz upośledzoną umiejętność organizowania zadań i aktywności,
6. często unika lub ma silną niechęć do takich zadań, jak praca wymagająca wytrwałego wysiłku umysłowego,
7. często gubi rzeczy niezbędne do niektórych zadań lub czynności, jak wyposażenie szkolne, ołówki, książki, zabawki lub narzędzia,
8. zewnętrzne bodźce często łatwo rozpraszają jego uwagę,
9. często zapomina w toku codziennej aktywności.

G2. NADMIERNA AKTYWNOŚĆ.

Co **najmniej trzy** z następujących objawów nadmiernej aktywności utrzymywały się **przez co najmniej 6 miesięcy** w stopniu prowadzącym do nieprzystosowania lub niezgodnym z poziomem rozwoju dziecka:

1. często niespokojnie porusza rękoma lub stopami, albo wierci się na krześle,
2. opuszcza siedzenie w klasie lub w innych sytuacjach, w których oczekiwane jest utrzymanie pozycji siedzącej,
3. często nadmierne jest rozbiegane lub wtrąca się w sytuacjach, w których jest to niewłaściwe,
4. często jest przesadnie hałaśliwe w zabawie lub dużą trudność sprawia mu zachowanie spokoju w czasie wypoczynku,
5. przejawia utrwalony wzorzec nadmiernej aktywności ruchowej, praktycznie nie modyfikowany przez społeczny kontekst i oczekiwania.

G3. IMPULSYWNOŚĆ:

Co najmniej **jeden** z następujących objawów impulsywności utrzymywały się przez co najmniej **6 miesięcy** w stopniu prowadzącym do nieprzystosowania lub niezgodnym z poziomem rozwoju dziecka:

1. często udziela odpowiedzi zanim pytanie jest dokończone,
2. często nie umie czekać w kolejce lub doczekać się swej rundy w grach lub innych sytuacjach grupowych,
3. często przerywa lub przeszkadza innym (np. wtrąca się do rozmowy lub gier innych osób),
4. często wypowiada się nadmiernie bez uwzględnienia ograniczeń społecznych.

G4. Początek zaburzenia nie później niż **w wieku 7 lat**

G5. Całościowość. Kryteria są spełnione w więcej niż w jednej sytuacji, np. połączenie braku uwagi i **nadaktywność występujące i w szkole i w domu lub zarówno w szkole, jak i w innych okolicznościach**, gdzie dzieci są obserwowane, takich jak klinika (potwierdzenie takiej sytuacyjnej rozpiętości zwykle będzie wymagało informacji z więcej niż jednego źródła, relacje rodziców na temat zachowania w klasie mogą okazać się niewystarczające).

G6. Objawy G1-G3 powodują istotne klinicznie cierpienie lub upośledzenie w zakresie funkcjonowania społecznego, szkolnego lub zawodowego.

G7. Zaburzenie nie spełnia kryteriów całościowych zaburzeń rozwojowych, epizodu maniakalnego, epizodu depresyjnego, ani zaburzeń lękowych.

Objaw	Punkty na tak 1	Punkty na nie 0	Suma	Rozpoznanie
Brak uwagi				6 lub więcej z 9
Nadmierna aktywność				3 lub więcej z 6
Impulsywność				1 lub więcej z 4